

РЕПУБЛИКА СРПСКА

Министарство саобраћаја
и веза

Министарство
унутрашњих послова

Агенција за
безбједност саобраћаја

Ауто- мото Савез

ПАРТНЕР У КАМПАЊИ:

Медијски покровитељ

Радио Телевизија Републике Српске

ПЛАН ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ „УСПОРИ! ТВОЈ ЖИВОТ И ДРУГИМА ЗНАЧИ“

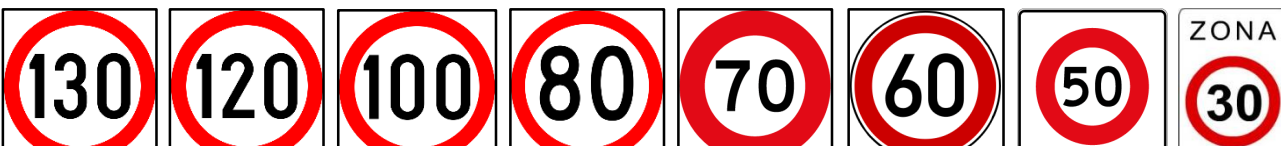
ЦИЉНА ГРУПА: ВОЗАЧИ

Бања Лука, јул 2016. године

САДРЖАЈ

УВОД	3
1. ИНФОРМАЦИЈЕ О УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА	4
2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	4
2.1. Постојеће стање и досадашње активности	4
3. ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	6
3.1. Просторни и временски оквир за реализацију превентивне активности	6
3.2. Сегменти превентивне активности	6
3.3. Циљ превентивне активности	7
4. ОПИС АКТИВНОСТ ПРЕМА СУБЈЕКТИМА	7

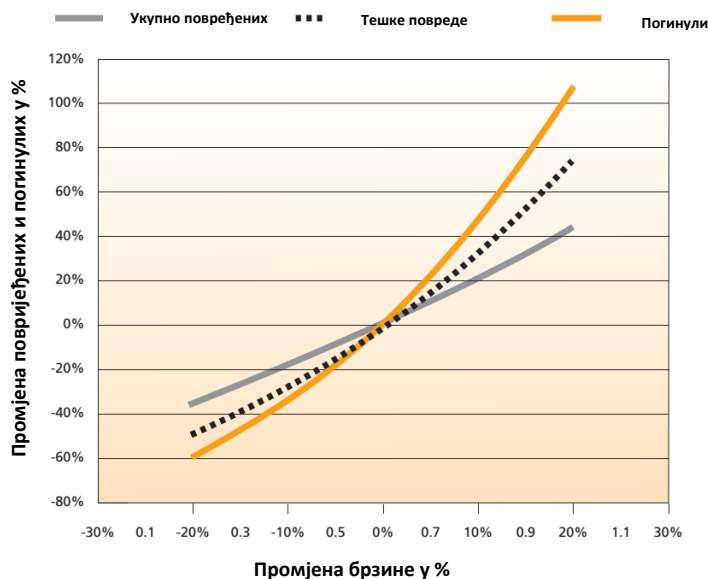

УВОД

Брзина је један од основних фактора ризика у саобраћају (Wegman, et al., 2006). Наиме, веће брзине кретања возила доводе до већих ударних брзина, а самим тим и до тежих повреда. Укратко, може се рећи да веће брзине кретања возила имају за посљедицу већи степен ризика од настанка незгоде, а самим тим и тежине посљедица (Aarts, 2004).

Многобројне студије истраживања су спроведене са циљем да се покаже однос између брзине кретања и саобраћајних незгода. Тако су, резултати студије истраживања, чији су аутори (Finch et al., 1994), показали да пораст просјечне брзине кретања за 1 km/h, доводи до пораста у броју саобраћајних незгода за 3%. Са друге стране, смањење просјечне брзине кретања за 1 km/h, доводи до смањења у броју саобраћајних незгода за 3%. Већи ефекти су откривени за саобраћајне незгоде за погинулим. Наиме, пораст просјечне брзине кретања за 1km/h, доводи до повећања у броју саобраћајних незгода са погинулим за 5 %.

Aarts, et al., 2006, су открили да смањење просјечне брзине кретања за 1% доводи до смањења броја саобраћајних незгода са лакшим повредама за 2%, смањења саобраћајних незгода са тежим повредама за 3%, те смањења саобраћајних незгода са погинулим за 4%. У прилог овоме, говоре и друге студије истраживања, које показују да се број незгода повећава за 10 % (незгоде са лакшим повредама), до 16 % (незгоде са тежим повредама), 22% (незгоде са погинулим), када просјечна брзина кретања порасте за 5 km/h (ETSC, Managing Speed, 2010), (дијаграм бр. 1.).

Дијаграм бр. 1. Корелација између промјене брзине и промјене број погинулих и тешко повријеђених лица [Nilsson, 2004, преузето из ETSC, Managing Speed, 2010]

Брзина кретања доприноси настанку незгоде у случајевима када су брзине кретања веће од дозвољених ограничења или веће од услова које владају у саобраћају (неприлагођена брзина, на примјер: због кише, магле, поведице и леда, густине саобраћаја). Упркос, томе OECD процјењује да брзина кретања доприноси једној трећини свих незгода са смртним исходом (OECD/ECMT, 2006). Такође, према процјенама OECD, у било ком тренутку око 50% возача чини прекршај са аспекта ограничења брзине кретања возила. Управо је то разлог зашто се промјене у понашању са аспекта брзине кретања разликују од осталих области. Наиме, расположиви подаци говоре да је само неколико земаља било успјешно у погледу предузетих активности на смањењу брзине кретања на

путевима. Најбољи резултати су постигнути у Француској, гдје се смањење у настанку саобраћајних незгода са смртним исходом, у највећој мјери приписује смањењу брзине кретања. Такође, слични резултати су постигнути у Белгији (на свим путевима), Великој Британији (градске саобраћајнице), Холандији (ауто-путеви) и др. Оно што треба истаћи, јесте да су млади возачи, као категорија најчешћи починиоци прекршаја ограничења брзине кретања, да у највећем проценту учествују у незгодама, те да највише страдају (OECD, 2007).

1. ИНФОРМАЦИЈЕ О УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА

У реализацију превентивне активности „УСПОРИ! ТВОЈ ЖИВОТ И ДРУГИМА ЗНАЧИ“ укључени су следећи субјекти:

- Министарство саобраћаја и веза Републике Српске- Спасоје Мићић;
- Министарство унутрашњих послова Републике Српске- Горан Амиџић и Горан Шмитран;
- Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске- Милија Радовић;
- Ауто мото савез Републике Српске- Ранко Бабић;
- Ауто Миловановић аутодијелови Д.О.О.- Мирјана Миловановић
- Јединице локалне самоуправе и
- Радио и телевизијске станице.

2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

2.1. Постојеће стање и досадашње активности

Брзина представља суштински проблем безбједности саобраћаја. Уствари, брзина кретања возила повезана је са свим посљедицама саобраћајних незгода. Ограничење брзине даје возачу информацију о сигурној брзини за путовање. Понашање посебно младих људи који управљају возилима може да буде веома опасно. Разлози за то су мноштво психолошких, социолошких, едукативних и осталих аспеката, жеља за доказивањем, мањак животног као и искуства у саобраћају, лоше процјене – процјењивање властитих способности и др.

У намјери да се овакво стање промијени, субјекти безбједности саобраћаја су припремили кампању посвећену смањењу броја возача који не поштују ограничења брзине кретања возила на путевима, под називом „УСПОРИ! ТВОЈ ЖИВОТ И ДРУГИМА ЗНАЧИ“. Ова кампања има за циљ да повећа ниво безбједности саобраћаја у Републици Српској.

У циљу истицања важности брзине кретања возила, говоре подаци о броју саобраћајних незгода. У том контексту, у табели 1. су дати подаци о укупном броју саобраћајних незгода на подручју Републике Српске, посматрано са аспекта настрадалих лица и узрока саобраћајних незгода.

Добијени подаци показују, да је неприлагођена брзина кретања возила други узрок саобраћајних незгода и да иста учествује у укупном броју саобраћајних незгода са око 26.0% у 2015. години. Ако, овоме додамо и непоштивање одстојања између возила у току кретања, као узрок саобраћајних незгода, имајући при томе у виду, да је исти у функцији брзине кретања, онда је тај проценат знатно већи и иде до 40%.

Табела 1. Број саобраћајних незгода на подручју Републике Српске, БиХ, посматрано са аспекта настрадалих лица и узрока саобраћајних незгода, за период 2011.-2015.година (www.mup.vladars.net, посећено дана 6. јуна 2016. године)

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Број саоб.незгода	9378	8441	8589	8581	9295
а) са погинулим лицима	150	130	146	123	135
б) са тешко повријеђеним лицима	577	541	498	534	599
в) са лакше повријеђеним лицима	1526	1312	1470	1505	1662
г) са материјалном штетом	7125	6458	6475	6419	6899
Настрадало лица	3382	2961	3093	3155	3631
а) Погинуло лица	163	140	153	131	150
б) Тешко повријеђено лица	702	651	607	632	745
в) Лакше повријеђено лица	2517	2169	2333	2392	2736
Узрок саоб.незгода					
а) Радње возилом у саобраћају	2773 (29,58 %)	2486 (29,45 %)	2399 (27,93 %)	2035(23,70%)	2373 (25.5%)
б) Неприлагођена брзина	2624 (27,99 %)	2409 (28,54 %)	2461 (28,66 %)	2441 (28,50%)	2417 (26.0%)
в) непоштивање п. пролаза	1132 (12,07 %)	1004 (11,89 %)	1087 (12,66 %)	1032 (12,00%)	1097 (11.8%)
г) Непоштивање одстојања	1041 (11,10 %)	922 (10,93 %)	1016 (11,83 %)	998 (11,60%)	1196 (12.9%)

У 2015. години, уочен је значајан пораст број погинулих и повријеђених лица на путевима Републике Српске, што довољно говори о озбиљности проблема који захтијева хитно реаговање. У прилог томе говори и податак да је „брзина“ узрок за 26.0% саобраћајних незгода у 2015. години.

Кампања „УСПОРИ! ТВОЈ ЖИВОТ И ДРУГИМА ЗНАЧИ“ за 2016. годину представља наставак кампање која је реализована у јуну 2015. године под слоганом „СМАЊИ БРЗИНУ, КРИВИЦУ НЕ МОЖЕШ“.

У [табели бр. 2.](#) је дат преглед најризичнијих дионица према пондерисаном броју саобраћајних незгода коригован последицама ([Липовац и др. 2012](#)) на путевима Републике Српске. Закључује се да су дионице: **295- М19 Сумбуловац- Љубогошта**, **180- М16 Градишка- Нова Топола** и **12- М4 Ивањска- Шарговац** су најризичније дионице. Ова анализа обухвата искључиво саобраћајне незгода које су проузроковане неприлагођеном/ непрописном брзином у периоду двије године (2013. и 2014.).

Табела бр. 2. Преглед дионица са највећим ризиком од настанка саобраћајне незгоде у Републици Српској¹

ДИОНИЦА	ПОГ	ТПП	ЛТП	СН ПОГ	СН ТПП	СН ЛТП	СН МШТ	Column6	РАНГ 1	ДУЖИНА	ККР
295 - М19, Sumbulovac-Ljubogošta	5	8	16	4	3	7	27	1.17	969.59	5030	96.38034
180 - М16, Gradiška-Nova Topola	4	7	34	3	5	26	27	1.09	1194.51	12255	48.78566
12 - М4, Ivanjska-Šargovac	3	16	20	3	8	15	33	1.08	1015.54	16070	31.59734
17 - М4, Čelinac-Kotor Varoš	4	5	24	4	4	14	17	1.12	1095.42	18973	28.86798
382 - М14.1, Draksenić-Vrbaška 1	5	7	18	5	7	10	13	1.17	1286.83	26756	24.04757
386 - М14.1, Nova Topola-Srbac	3	5	19	3	4	10	20	1.11	833.33	20979	19.86113
487 - Р405, Banja Luka (Rudarska)-Stari Majdan 2	3	5	34	3	4	19	30	1.07	1007.14	28451	17.6996
438 - М16.1, Klašnice 1-Prnjavor	3	8	44	3	6	26	108	1.05	1263.35	35855	17.61742
800 - Р476, Čelinac-Ukrina	3	5	19	3	4	12	6	1.11	862.22	25244	17.07777
460 - М19.3, Podromanija-Rogatica	2	17	18	2	10	11	67	1.05	829.54	28598	14.50347

У току кампање „СМАЊИ БРЗИНУ, КРИВИЦУ НЕ МОЖЕШ“ проведене у јуну 2015. године реализоване су сљедеће активности:

У току превентивне кампање реализоване су сљедеће активности:

Агенција за безбједност саобраћаја је у провођењу медијске кампање:

- финансирала штампање 500 плаката, 2500 летак и 2 плаката за билборд;
- дијелила летке и плакате на догађајима у оквиру превентивне активности;
- организовала достављање радио џингла радио станицама, пратити емитовање истог и о томе сачинила извјештај;
- учествовала у радио и телевизијским емисијама који су пратили кампању;
- пропратила кампању и на веб страници Агенције и
- сачинила детаљан извјештај о реализацији кампање.

У провођењу медијске кампање **Ауто мото Савез** је:

- финансирао услуге креирања и дизајнирања промотивне кампање за смањење брзине кретања за следеће материјале: информативни летак, плакат, билборд и радио џингл;
- финансирао штампање 10 000 летака и 200 плаката, као и њихову дистрибуцију на подручју Републике Српске;
- преко Ауто мото друштава извршена је дистрибуција писаних материјала (летака, плаката) до циљне групе, и постављање плаката на мјестима предвиђеним за плакатирање;
- дијелио летке, плакате и друге материјале на догађајима у оквиру превентивне активности;
- спровео истраживања које се односи на поштовање ограничене брзине кретања учесника у саобраћају прије и после проведених превентивних и репресивних активности (анонимно мјерење брзине);
- свакодневно, у току трајања кампање информисао учеснике о саобраћају о њеном провођењу путем Информативно диспечерског центра АМС РС и
- учествовао у радио и телевизијским емисијама које су пропратиле кампању. Кампања је била пропраћена и на веб страни АМС РС и ауто-мото друштава.

Министарство саобраћаја и веза је учествовало у утврђивању и дефинисању Методологије мерења и представљању резултата мјерења. Представници Министарства саобраћаја и веза Републике Српске су учествовали у радио и телевизијским емисијама, а кампања је бити пропраћена и на веб страници МСив.

Полицијски службеници **МУП Републике Српске** у оквиру својих редовних послова вршили су појачану контролу возача који не поштују ограничење брзине у складу са ЗООБС БиХ и предузимали неопходне мјере. Представници Министарства унутрашњих послова Републике Српске су учествовали у радио и телевизијским емисијама, а кампања је била пропраћена и на веб страници МУП-а.

Јединице локалне самоуправе у складу са својим могућностима су кроз различите видове пропратиле наведену кампању (обезбједили на локалним радио и телевизијским станицама емитавање радио џингл и видео спот за кампању, те извршиле дистрибуцију достављених летака и плаката, вршиле појачане контроле и др.).

А.Д. Крајина осигурање се укључила као спонзор у наведеним догађајима (12. јул) тако што је припремила пригодне поклоне за побједнике такмичења у RaceMasters AUTO и Slalom+track day.

3. ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

3.1. Просторни и временски оквир за реализацију превентивне активности

Превентивна активност провешће се, на подручју Републике Српске, у периоду **од 15. јула (петак) до краја септембра**. Почетак ће се обиљежити у **Бањој Луци**, у парку Петра Кочића са почеком у 12 часова.

Медијска кампања реализоваће се у истом периоду.

3.2. Сегменти превентивне активности

Провођење активности би се реализовало у сарадњи са субјектима који се баве безбједношћу саобраћаја у Републици Српској.

У провођењу ове активности потребно је:

1. Одабрати циљне групе којој је активност усмјерена;
2. Сачинити План активности свих укључених субјеката;
3. Изабрати средстава масовне комуникације (радио и телевизија, „on line“ средства информисања; штампани медији и сл.);
4. Изабрати садржај за средства комуникације, који се желе пренијети циљној групи и то садржај:
 - летка, плаката и билборда;
 - „on line“ средства информисања;
5. Дистрибуција и емитовање припремљених материјала активности и
6. Израда Извјештаја о реализацији активности.

3.3. Циљ превентивне активности

Циљ провођења кампање „УСПОРИ! ТВОЈ ЖИВОТ И ДРУГИМА ЗНАЧИ“ је повећање нивоа безбједности саобраћаја у Републици Српској, смањењем број возача који возе преко прописане брзине кретања а самим тим смањење броја саобраћајних незгода чији је узрок непрописна и неприлагођена брзина условима на путу.

Кампањом се жели утицати на промјену ставова о важности и значају ограничења брзине и преношење поруке учесницима у саобраћају колико је важно поштовати ограничење брзине кретања. Реализацијом ове кампање очекује се повећање броја учесника који поштују ограничење брзине кретања, чиме би дошло до смањења саобраћајних незгода са настрадалим лицима и измјене у структури повреда (значајно смањење тежине повреда и мања смртност).

Овај циљ може се достићи само мултидисциплинарним приступом, на првом мјесту едукацијом учесника у саобраћају и примјеном репресивних и превентивних мјера.

Такође, секундарни циљ ове кампање јесте формирање мапа овог индикатора у зависности од тога којој класи посматрани индикатор на тој територији припада. На тај начин је омогућено дугорочно поређење овог индикатора у посматраном временском периоду.

4. ОПИС АКТИВНОСТ ПРЕМА СУБЈЕКТИМА

Највећи ефекти у промјени понашања возача у погледу поштовања брзине, постигли би се са квалитетним медијским материјалима (ТВ и радио спотови, материјали за билборде, писани медије, материјали за „on line“ информисање и сл.).

АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Агенција ће у провођењу медијске кампање:

- финансирати израду дизајна за плакат, летак, билборд и продукцију три верзије радио џингла;
- финансирати штампање 200 плаката, 1500 летака и 2 плаката за билборд;
- подјела летака и плаката на догађајима у оквиру превентивне активности;
- организовати достављање радио џингла радио станицама, пратити емитовање истог и о томе сачинити извјештај;
- заједно са осталим субјектима организовати догађај у парку Петра Кочића у Бањој Луци (такмичење дјецe, подјела летака и сл.);

- учествовати у радио и телевизијским емисијама које ће пратити кампању;
- пропратити кампању и на веб страници Агенције и
- сачинити детаљан извјештај о реализацији кампање.

АУТО- МОТО САВЕЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

У провођењу медијске кампање Ауто мото Савез ће:

- финансирати штампање 10 000 летака и 200 плаката, као и њихову дистрибуцију на подручју Републике Српске;
- преко Ауто мото друштава извршити дистрибуцију писаних материјала (летака, плаката) до циљне групе, и постављање плаката на мјестима предвиђеним за плакатирање;
- подјела летака, плаката и других материјала на догађајима у оквиру превентивне активности (претходна табела);
- спровешће истраживања које се односи на поштовање ограничене брзине кретања учесника у саобраћају прије и после проведених превентивних и репресивних активности (анонимно мјерење брзине);
- свакодневно, у току трајања кампање информисати учеснике о саобраћају о њеном провођењу путем Информативно диспечерског центра АМС РС и
- учествоваће у радио и телевизијским емисијама које ће пропратити кампању. Кампања ће бити пропраћена и на веб страни АМС РС и ауто-мото друштава.

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Министарство саобраћаја и веза ће учествовати у утврђивању и дефинисању Методологије мјерења и представљању резултата мјерења. Представници Министарства саобраћаја и веза Републике Српске учествоваће у радио и телевизијским емисијама, а кампања ће бити пропраћена и на веб страници МСиВ.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Полицијски службеници МУП Републике Српске у оквиру својих редовних послова вршиће појачану контролу возача који не поштују ограничење брзине у складу са ЗООБС БиХ и предузимати неопходне мјере. Представници Министарства унутрашњих послова Републике Српске учествоваће у радио и телевизијским емисијама, а кампања ће бити пропраћена и на веб страници МУП-а.

АУТО- МИЛОВАНОВИЋ Аутодијелови Д.О.О.

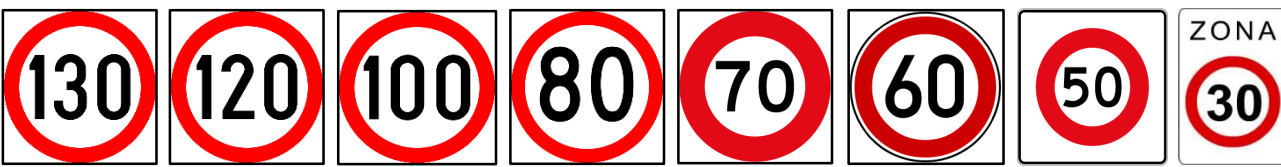
У провођењу медијске кампање Ауто Миловановић Аутодијелови Д.О.О. ће:

- организовати догађај (15.07.) у парку Петра Кочића у Бањој Луци (такмичење дјеце, подјела летака и сл.);
- финансирати штампање 10 000 летака и 200 плаката, као и њихову дистрибуцију у властите центре на подручју Републике Српске;
- извршити дистрибуцију писаних материјала (летака, плаката) до циљне групе, и постављање плаката на мјестима предвиђеним за плакатирање;
- подјела летака, плаката и других материјала на догађајима у оквиру превентивне активности;
- емитовати радио цингл на радио станицама широм Републике Српске.

ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Јединице локалне самоуправе у складу са својим могућностима ће кроз различите видове пропатити наведену кампању (обезбједити на локалним радио и телевизијским станицама емитовање радио џингл и видео спот за кампању, те извршити дистрибуцију достављених летака и плаката, вршити појачане контроле и др.).

2016